

महाराष्ट्र शासन
नागरिकांची सनद
(सिटिजन्स चार्टर)

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय,
नागपूर. ४४०००३.

महाराष्ट्र शासन

(सोबत शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर या संस्थेने प्रसिद्ध केलेली
नागरीकांची सनद ' प्रत)

जा. क्र. शादंमरुना/आस्था ' १,२/ना. स./ /२०२२
अधिष्ठाता यांचे कार्यलय,
शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर.
दि. / /२०२२.

प्रत :- माहितीस्तव सविनय सादर

- १) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.
- २) मा. उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.
- ३) मा. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभाग,
गो. से रुग्णालय, मुंबई या संस्थेने नागरीकांची सनद या संस्थेच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. (वेबसाईट ' gdch Nagpur.com)
- ४) मा. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई,
या संस्थेने नागरीकांची सनद या संस्थेच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. (वेबसाईट ' gdch Nagpur.com)

(डॉ. अभय दातारकर)
अधिष्ठाता
शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय,
नागपूर.

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर.

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	भाग क्रमांक	पृष्ठ क्रमांक
१	भाग ' १	क्र. १ ते २
२	भाग ' २	क्र. ३ ते ७
३	भाग ' ३ (परिशिष्ट)	क्र. ८
	परि ' अ	
	परि ' ब	क्र. ९
	परि ' क	क्र. १० ते १४
	परि ' ड	क्र. १५ ते १७
	परि ' इ	क्र. १८

भाग ' १

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर.

नागरीकांची सनद

या संस्थेमध्ये अतिविशेषोपचार सेवा सुरु करण्याच्या अनुषंगाने नमुद करण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेपासून आजतागायत या पुरोगामी राज्याने यशाची अनेक शिखरे पाउक्रांत केलेली आहेत. वैद्यकीय सेवेच्या तत्परतेमध्ये महाराष्ट्र शासनाच्या अधिन असलेल्या सर्व वैद्यकीय व दंत रुग्णालयांनी मोलाची सेवा दिलेली आहे. विदर्भातील एकमेव असे शासकीय दंत महाविद्यालय सन १९६८ पासून मध्य भारतात आधुनिक अशा दंत सेवा पुरवित आहे. गल्या काही वर्षात नागपूर शिक्षण व औद्यागिकरणाचे केंद्र बनले आहे. अशा ऐतिहासिक तसेच आधुनिक शहरात आशाढ कृष्ण ४ शके १८९० म्हणजेच १३ जुलै १९६८ रोजी तत्कालीन आरोग्य व अवकाफ मंत्री डॉ. रफिक झकेरिया यांच्या शुभहस्ते केवळ विदर्भातीलच नव्हे तर संपूर्ण मध्य भारतातील लोकांची अनेक वर्षांची गरज पूर्ण करण्यासाठी शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालयाची स्थापना झाली.

त्याअनुषंगाने असे नमुद करण्यात येते की, सन ' १९६८ पासून म्हणजेच स्थापनेपासूनच शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर दंत वैद्यकीय शिक्षण क्षेत्रात उच्च दर्जा राखत विद्यार्थ्यांना ज्ञान व प्रशिक्षण देत आले आहे. महाराष्ट्र शासनाचे, विदर्भ वैद्यानिक विकास मंडळ, जिल्हावार्षिक योजना यांनी वेळोवेळी मार्गदर्शन व अर्थपुरवठा केल्यामुळे अत्याधुनिक सोयीनियुक्त अशी ही संस्था रुग्णसेवा व विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देत आहे. या संस्थेत आजच्या घडीला ६३ पदवीपूर्व बीडीएस आणि २३ एमडीएस विद्यार्थी प्रवेशित आहेत. तसेच दररोज किमान ५०० रुग्णांना दंतचिकित्सा पुरविण्यात येत आहे. संस्थेने तंबाखु विरोधी उपक्रमात सिंहाचा वाटा उचललेला आहे. सन १९९७ पासून अविरतपणे या संस्थेतील शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी मा. अधिष्ठाता यांच्या मार्गदर्शनाखाली जनजागृती, शिबिरे, राज्यस्तरीय चर्चासत्रे व प्रशिक्षणाद्वारे कार्य केले. याची फलश्रुती म्हणून महाराष्ट्र शासनाच्या गुटखा व पानमसाला बंदी अधिनियमांत शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूरचा प्रामुख्याने उल्लेख करण्यात आलेला आहे. शासनाच्या रुग्णसेवा दारोदारी हे अभियान राबविण्याच्या दृष्टिने संस्थेने फिरत्या दंतचिकित्सा वाहनाच्या माध्यमातून गडचिरोली, नुदूरबार, मेळघाट, चंद्रपुर, गोंदिया इत्यादी अतिदुर्गम आदिवासी भागात दंत चिकित्सा अभियान राबविण्यात येत आहे.

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथे कार्यान्वित असलेल्या विविध विभागात कार्यरत अध्यापक, अधिकारी व कर्मचाऱ्यांकडून रुग्णालयांत दाखल होणाऱ्या रुग्णांना सोई व सुविधा वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्याबाबतची माहिती खालील प्रमाणे देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	सेवेचे/सुविधेचे स्वरूप	सेवा/सुविधा उपलब्धतेचा कालावधी	अभिप्राय
1.	रुग्णालयांत दाखल होणाऱ्या रुग्णांना सुविधा उपलब्ध करून देणे	रुग्णालयांत दाखल झालेल्या रुग्णांचा दंतोपचार त्याच दिवशी करणे.	संस्थास्तरावर
2.	पदविपुर्व/पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांना सोई व सुविधा उपलब्ध करून देणे.	शासनाने विहित केलेल्या नियमानुसार ज्या सोई व सुविधा उपलब्ध आहेत त्या त्यांना वेळेत उपलब्ध करून देण्यात येतात.	संस्थास्तरावर
3.	प्रवेशित पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र निर्गमित करणे.	विद्यार्थ्यांकडून अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर अर्जावर काही त्रुटी नसल्यास सात दिवसांच्या आत प्रमाणपत्र देण्यात येते.	संस्थास्तरावर
4.	आंतरवासिता प्रमाणपत्राबाबतची कार्यवाही करणे.	आंतावासितांचे प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर त्यांना आंतरवासिता पूर्ण केल्या बाबतच्या प्रमाणपत्राची मुळप्रत दोन दिवसांच्या आत देवुन दुसरी प्रत विद्यापीठाकडून प्रमाणपत्र प्राप्त होण्यासाठी संस्थास्तरावर आठ दिवसांच्या आत विद्यापीठात प्रस्ताव सादर करण्यात येतो.	संस्थास्तरावर
5.	पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांना संबंधित विभागात रुजू करून घेण्याच्या कार्यवाही बाबत.	प्रवेशित पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना रुजू करून घेण्यासाठी संबंधित विभागांना प्रवेशित झालेल्या दिवशी विद्यार्थ्यांना रुजू करून घेण्यास त्याच दिवशी कळविण्यात येते.	संस्थास्तरावर
6.	या संस्थेत विभागीय निवड मंडळ/केंद्रीय निवड मंडळामार्फत निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपात झालेल्या सहाय्यक प्राध्यापक/दंतचिकित्सक यांच्या बंधपत्रित कालावधी बाबत.	ज्या सहाय्यक प्राध्यापकांनी या संस्थेत ३६४ दिवसांचा बंधपत्राचा कालावधी पूर्ण केला आहे. अश्यांना बंधपत्रातुन मुक्त करण्यासाठी मा. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन मुंबई यांच्याकडे आठ दिवसांच्या आत प्रस्ताव सादर करण्यात येता.	संस्थास्तरावर
7.	रुग्ण तथा अध्यापक, अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारी संदर्भात करावयाच्या कार्यवाही बाबत.	प्राप्त तक्रारीची कार्यवाही संस्था स्तरावर आठ दिवसांच्या आत करण्यात येते.	संस्थास्तरावर

भाग २

अधिष्ठाता, शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर यांच्या अधिपत्याखाली असलेल्या सर्व विभागात कार्यरत असलेल्या अध्यापक, अधिकारी व कर्मचारी यांच्या कामकाजावर अधिष्ठाता यांचे नियंत्रण आहे. या संस्थेत खालील प्रमाणे विभाग कार्यान्वीत आहेत.

०१	कृत्रिमदंतशास्त्र
02	दंतविकृती व अणुजीवशास्त्र
03	दंतशल्यशास्त्र
04	मुखशल्यचिकित्साशास्त्र
05	दंतपरिवेष्टनशास्त्र
06	दंतव्यंगोपचारशास्त्र
07	मुखरोगनिदान व क्ष-किरण
08	बालदंतरोगशास्त्र
09	सामाजिक दंतशास्त्र

त्या अनुषंगाने नमुद करण्यात येते की, या संस्थेत प्रवेशित पदवीपुर्व विद्यार्थी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना सदर अभ्यासक्रमाच्या सुविधा पुरविणे तसेच संशोधनात्मक कार्यात मदत करणे. याशिवाय आधुनिक उपचार पद्धती नागरीकांमध्ये लोकप्रिय करून, अधिकाधिक रुग्णांना व्यसनमुक्त करण्याचा प्रयत्न करणे व रुग्णांना वेळोवेळी दंतोपचार करणे असा आहे. त्याचप्रमाणे या संस्थेत ग्रंथालयाची सुविधा उपलब्ध आहे. अर्जदारांना शासकीय माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ अंतर्गत विहित मुदतीच्या आत माहिती उपलब्ध करून देण्यात येते.

या संस्थेत दंतोपचारासाठी बाह्यरुग्ण विभागात दाखल होणाऱ्या रुग्णांना सोई व सुविधा वेळोवेळी उपलब्ध करून देण्यात येतात. शासनाने दंतोपचारा संदर्भात ठरवून दिलेले रुग्ण शुल्कदर खालील प्रमाणे आहे.

रुग्ण शुल्क दराचे विवरणपत्र

संस्थेचे नाव:- शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर

	दंत विभाग	
1	मुखरोग निदान व क्ष-किरण विभाग	
1	बाहयरुग्ण नोंदणी	२०/-
2	दातांची क्ष-किरण चाचणी	30/-
3	ऑक्ल्युजल क्ष-किरण	50/-
4	एक्स्ट्राओरल रेडिओग्राफ	75/-
5	ओ. पी. जी.	110/-
6	सिफॅलोग्रॅम	75/-
7	सीआर सिस्टिम फिल्म	170/-
8	क्ष-किरण फिल्म रुग्णांना देणे	0
9	आर. व्ही. जी.	30/-
10	सायलोग्राफी	150/-
11	सॉफ्टिशू ट्रिटमेंट	25/-
	सीबीसीटी हे आधुनिक दंतक्षकिरण यंत्र वापरून मिळणाऱ्या प्रतिमांसाठी खालील प्रमाणे शुल्क आकारणी असावी.	
1	सीबीसीटी प्रत्येक क्वाड्रंट CBCT Per Quadrant	150/-
2	CBCT Per Quadrant	200/-
3	CBCT Per Jaw	300/-
4	CBCT Full Face	400/-
5	CBCT Per Film	100/-
	सोनोग्राफी	
1	मानेचा भाग/कुठलाही सॉपन्ट टिशू	110/-
2	कलर डॉप्लर	220/-
२	बालदंतरोगशास्त्र विभाग	
1	चांदी भरणे	60/-
2	सिमेंट भरणे	30/-
3	स्केलिंग व पॉलिशिंग	50/-
4	फ्लोराईड अप्लीकेशन	50/-
5	दात काढणे	30/-
6	फलपोटॉमी	100/-
7	पल्प कॅपींग	50/-
8	रुट कॅनल ट्रिटमेंट	200/-
9	कंपोसाइट फिलींग	120/-
10	पीट अँड फिसर सिलेंट	120/-

11	स्प्लीटींग	120/-
12	ग्लास इंसोमर	50/-
13	स्टेनलेस स्टील क्राऊन	200/-
14	पॉलीकार्बोनेट क्राऊन	200/-
15	पोस्ट अँड कोअर	100/-
16	स्पेस मेंटेनर	120/-
17	चांदी भरणे (G. A.)	70/-
18	डेंटल ट्रिटमेंट अंडर कॉन्शस सिडेशन	500/-
19	मायनर सर्जरी विथ लेजर	200/-
20	माऊथ गार्ड अँड प्रेशर मोल्डेड अँप्लायन्सेस	200/-
21	पेडियाट्रिक इम्प्लांट सर्जरी	1000/-
22	फ्लोराईड वार्निश	200/-
23	ऑक्लुजन रिप्लेट	100/-
1	अँक्रैलिक/पॉलिकारबोनेट/स्ट्रीप/स्टेनलेस स्टील क्राऊन	200/-
	नवीन शुल्क आकारणी करीता	
1	फीडींग प्लेट फॉर क्लेप्ट पेशंट	200/-
2	स्पेस मेंटेनर (फिक्स्ड)	200/-
3	स्पेस मेंटेनर (रीमुवेबल)	100/-
4	अपेक्सफिकेशन	100/-
5	मायनर सर्जिकल प्रोसेजर अंडर एल. ए. अदर देन एक्स्ट्रॅक्शन	200/-
6	हॅबीट ब्रेकींग अप्लायन्स	200/-
7	अँक्रैलिक क्राऊन	200/-
8	मेटल क्राऊन	500/-
9	ऑल सिरॅमिक क्राऊन (मोनॅलिथीक)	1000/-
10	झिर्कोनिया क्राऊन	1200/-
३	दंतपरिवेष्टन शास्त्र विभाग	
1	इव्हाल्युअेशन ऑफ पेरिओडॉन्टल स्टेथस व उपचार	110/-
2	स्केलिंग व पॉलिशिंग	100/-
3	नॉन सर्जिकल थेरपी पर क्वॉइन्ट	50/-
4	पेरिडोन्टल सर्जिकल प्रोसीजर पर क्वॉइन्ट अ) सब जिंजावेल क्युरेटाझ व रुट प्लॅनिंग	200/-
5	ब) जिंजेक्टॉमी/जिंजेवाप्लास्टी	150/-
6	क) क्लाप सर्जरी	200/-
7	ड) म्युको जिंजावेल सर्जरी	200/-
8	पेरिओडॉन्टल रिसेक्टिव सर्जरी	200/-
9	कोरनोप्लास्टी किंवा सिलेक्टीव्ह ग्रॅडिंग	50/-
10	स्प्लेटिंग	150/-
11	ग्राफ्टस	200/-

12	फ्रिनेक्टॉमी	150/-
13	एप्युलीस रिमुव्हल (स्मॉल ग्रोथ)	150/-
14	पेरिओडोन्टल रिसेक्टीव सर्जरी विथ पिझो सर्जिकल युनिट	500/-
15	दंत रोपण	500/-
16	दंत रोपण आणि सुपरस्ट्रक्चरचा खर्च रुग्णांनी वेगळा करावायाचा	1000/-
17	दंत रोपण हिरडी शस्त्रक्रिया (प्रत्येकी दात)	150/-
18	अॅलव्हीलो प्लास्टी	150/-
19	बायोप्सी	150/-
20	स्टडी मॉडेल	50/-
21	हिरड्यांची शस्त्रक्रिया लेझर द्वारे	200/-
22	इतर सर्जरी आवश्यकतेनुसार	200/-
४	दंतशल्यचिकित्सा शास्त्र विभाग	
1	चांदी भरणे	100/-
2	सिमेंट भरणे	50/-
3	रुट कॅनल ट्रिटमेंट	300/-
4	फलपोटॉमी	100/-
5	पल्प कॅपींग	150/-
6	ब्लिचींग (मटेरियलचा खर्च वेगळा)	150/-
7	इनले/ऑनले	200/-
8	सर्जिकल इन्डोडॉन्टिक	300/-
9	पिन/पोस्ट रेस्टोरेशन	300/-
10	लाईट क्युअर रेस्टोरेशन	150/-
11	टुथ रिप्लांटेशन	400/-
12	कॉस्मेटिक फिलींग	150/-
13	कंपोजिट रेस्टोरेशन	200/-
५	कृत्रिम दंत शास्त्र विभाग	
1	दाताची कवळी बसविणे (वरची व खालची)	250/-
2	दाताची कवळी बसविणे (वरची किंवा खालची)	110/-
3	आंशिक कवळी बसविणे	90/-
4	सिंगल क्राऊन प्रिपरेशन	330/-
5	ब्रिज प्रिपरेशन (प्रती युनिट)	330/-
6	दंतरोपण	330/-
7	दंतरोपण आणि सुपरस्ट्रक्चरचा खर्च रुग्णांनी वेगळा करावयाचा	1100/-
8	शस्त्रक्रिया (प्रत्येकी दात)	110/-
9	इम्लान्ट अॅज पर प्रिस्क्रिप्शन व कृत्रिम	1100/-
10	दात बसविण्याकरिता (प्रत्येकी दात)	1100/-
11	लेबॉरेटरी चार्जेस फॉर फिक्स रेस्टोरेशन (क्लिनिकल चार्जेस वेगळे) अतिरिक्त चार्जेस	110/-

12	प्रोविहजनल रेस्टोरेशन (प्रती दात)	220/-
13	मेटल क्राऊन/पॉन्टीक /रिटेनर (प्रती दात)	330/-
14	क्राऊन/पॉन्टीक /रिटेनर मेटल अक्रेलिक सह (प्रती दात)	450/-
15	क्राऊन/पॉन्टीक /रिटेनर मेटल सिरॅमिक (प्रती दात)	650/-
16	अ) रिमोव्हेबल कास्ट मेटल पार्शियल डेंचर	1600/-
17	ब) मेटल बेज सिंगल कम्प्लीट डेंचर	1900/-
18	क) ऑबट्युरेटर फ्रेमवर्क इन मेटलविथ अक्रेलायझेशन	1600/-
19	मॅक्झीलोफेशियल प्रोस्थेसिस इन्ट्राओरल	220/-
20	मॅक्झीलोफेशियल प्रोस्थेसिस एक्स्ट्राओरल	1100/-
21	अक्रेलिक क्राऊन	200/-
22	मेटल क्राऊन	500/-
23	ऑल सिरॅमिक क्राऊन (मोनोलिथीक)	1000/-
24	ऑल सिरॅमिक क्राऊन (लिथीयम डिसीलीकेट)	1000/-
25	मेटल बार मिलींग	1500/-
26	कस्टमाईज इंम्लांट अब्युटमेंट मिलींग	1000/-
27	झिकॉनिआ क्राऊन	1200/-
28	कास्ट पार्शियल डेंचर फ्रेमवर्क मिलींग	2000/-
29	कंम्प्लेट डेंचर प्रोस्थेसिस फेब्रीकेशन	2000/-
६	मुखशल्य शास्त्र विभाग	
1	दात काढणे	50/-
2	अलव्हिलो प्लॅस्टी	150/-
3	इनपॅक्शन	300/-
4	भूल देवून करण्यात येणाऱ्या मोठ्या शस्त्रक्रिया	2100/-
5	भूल देवून करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रिया	330/-
6	मोठ्या शस्त्रक्रिया (स्थानिक भुल देवून) अपेसीक्टॉमी	500/-
7	बायोस्पी	150/-
8	आर्चवार फिक्सेशन	200/-
9	ट्रान्स एलव्ही ओलार दात काढणे	300/-
10	ऑथोसिंटसिस	
11	इंजिक्शन केनॅकार्ट	60/-
12	ऑथोग्राफी	
13	मेजर सर्जरी ऑथोनेथ्रीक	2400/-
14	करेक्टीव सर्जरी कन्जनायटल हॅन्ड डिफॉमिटी	2100/-
15	करेक्टीव सर्जरी कन्जनायटल क्रॉनिओसीन ऑसटोसीस	2100/-
16	केप व वॉट इअर	2100/-
17	फॅलकव्हर, इलेक्ट्रीकल बर्न	2100/-
18	रीडीक्शन सर्जरी फीलारीयल लिम्फएडीमा	2100/-
19	माइल्ड पीबीसी सर्जरी (फन्क्शनल इम्प्रव्हमेंट, स्लॉट, प्रेगर गारमेंट व	1100/-

	फिजीओथेरपी)	
20	मॉडरेट पीबीसी सर्जरी (फन्क्शनल इम्प्रूव्हमेंट, स्लॉट, प्रेगर गारमेंट व फिजीओथेरपी)	2100/-
21	सीव्हीअर पीबीसी सर्जरी (फन्क्शनल इम्प्रूव्हमेंट, स्लॉट, प्रेगर गारमेंट व फिजीओथेरपी)	2100/-
22	हेमीफेशीयल अँट्रोपी ऑसटीओटॉमी डीस्ट्रॅक्शन	2100/-
23	मायनर सर्जरी (ओ टी मध्ये)	220/-
24	मेजर सर्जरी	1100/-
25	सुप्रामेजर सर्जरी	2100/-
26	बाह्यरूप विभागात करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रिया	220/-
27	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज	2100/-
28	इंम्लांट सर्जरी	300/-
७	दंतव्यंगोपचार शास्त्र विभाग	
1	नोंदणी शुल्क (२०,००० पेक्षा कमी)	100/-
2	नोंदणी शुल्क (२०,००० पेक्षा जास्त)	150/-
3	कॉटरली पेमेंट रिमोव्हबल (२०,००० पेक्षा कमी)	150/-
4	कॉटरली पेमेंट रिमोव्हबल (२०,००० पेक्षा जास्त)	300/-
5	ऑब्चुरेटर	500/-
6	हेबीट बेकिंग आपल्पाईस	500/-
7	तुटलेले व रिपेर	200/-
8	एक्सपान्शन स्कुप्लेट	700/-
9	मयोफंक्शनल अप्लायन्स	1000/-
10	ऑर्थोपेडिक अप्लायन्स	1000/-
11	स्टडी मॉडेल	100/-
12	कॉटरली पेमेंट फिक्स (20000 पेक्षा कमी)	300/-
13	कॉटरली पेमेंट फिक्स (20000 पेक्षा जास्त)	600/-
14	इंम्लांट	1000/-
15	लिंग्युअल	5000/-
16	सेमिफिक्स	500/-
17	अँकटीवेशन ऑर चेकअप	600/-
18	सिरेमिक किट	2000/-
19	फिक्स किट	1000/-
८	दंतविकृती शास्त्र विभाग	
1	हिमोग्लोबीन	25/-
2	ईएसआर	--
3	सीबीसी बाय ऑटोमेटेड ब्लड सेल काउंटर	45/-
4	हिमोग्रम (एचबी, पीसीव्ही, टिएलसी, डिएलसी, ईएसआर)	60/-
5	ब्लीडींग टाईम व क्लॉटींग टाईम	35/-

6	स्मॉल बायोप्सी	50/-
7	लार्ज बायोप्सी	300/-
8	सर्जिकल रिसेक्टेड स्पेसिमन	200/-
9	ट्र्युमर मार्कर्स (प्रत्येकी)	--
10	एक्सफोलीएटीव्ह सायटॉलॉजी	--
11	फाईन निउल अॅस्पिरेशन सायटॉलॉजी	--
12	ब्लड शुगर (फास्टिंग आणि जेवणानंतर)	50/-
13	ब्लड शुगर रॅन्डम	30/-
14	स्टेनिंग फॉर फंगस/ केओएच माऊंट/ जिम्सा/ इंडिया इंक/ इ.	--

भाग ' ३

परिशिष्ट-अ

वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई अंतर्गत असलेल्या शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालयांकडून पुरविल्या जाणाऱ्या सेवा/सुविधा याबाबतचा तपशील खालीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	सेवेचे/सुविधेचे स्वरूप	सेवा/सुविधा उपलब्धतेचा कालावधी	रुग्णसेवा शुल्क	सेवा पुरविणारा अधिकारी
1)	आंतररुग्णांसाठी सेवा रुग्ण प्रवेश	रोज सकाळी 8.30 ते 12.30 दु. 1.00 ते 4.30	रुग्ण शुल्क भाग ' २ प्रमाणे	संबंधीत रुग्णालयाचे प्राध्यापक व अधिष्ठाता
2)	बाह्यरुग्णसेवा	रोज सकाळी 8.30 ते 12.30 दु. 1.00 ते 4.30	रुग्ण शुल्क भाग ' २ प्रमाणे	संबंधीत रुग्णालयाचे प्राध्यापक व अधिष्ठाता
3)	अत्यायिक सेवा	रोज सकाळी 8.30 ते 12.30 दु. 1.00 ते 4.30	रुग्ण शुल्क भाग ' २ प्रमाणे	संबंधीत रुग्णालयाचे प्राध्यापक व अधिष्ठाता
4)	वैद्यकीय प्रतिपूर्ती प्रतिस्वाक्षरी	रोज सकाळी 8.30 ते 12.30 दु. 1.00 ते 4.30	रुग्ण शुल्क भाग ' २ प्रमाणे	संबंधीत रुग्णालयाचे प्राध्यापक व अधिष्ठाता
5)	विविध पॅथॉलॉजी कल चाचण्या (एक्स-रे, रिपोर्ट इत्यादी)	रोज सकाळी 8.30 ते 12.30 दु. 1.00 ते 4.30	रुग्ण शुल्क भाग ' २ प्रमाणे	संबंधीत रुग्णालयाचे प्राध्यापक व अधिष्ठाता

परिशिष्ट-ब

वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई अंतर्गत असलेल्या शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर या संस्थेची माहिती खालील अधिकाऱ्यांकडून/कर्मचाऱ्यांकडून उपलब्ध होईल.

अ.क्र.	पदनाम	संबंधित विषय
1)	अधिष्ठाता	आस्थापना, विद्यार्थ्यांविषयक व संस्थेबाबतची माहिती.
2)	प्रशासकीय अधिकारी	प्रशासकीय माहिती, माहिती अधिकार
3)	कार्यालयीन अधिक्षक	कार्यालयीन कामकाजासंबंधी विविधविभागातील माहिती

परिशिष्ट-क

अधिष्ठाता, शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर

संपर्क अधिकाऱ्यांची यादी

अ. क्र.	विभाग	पदनाम	कार्यरत असलेल्या अध्यापकांचे नाव	भ्रमणध्वनी क्रमांक व ईमेल आयडी
1	2	3	4	5
1.	मुखशल्यशास्त्र	प्राध्यापक	डॉ. प्रशांत पंदिलवार	942310232 prashant.pandilwar@rediffmail.com
2.	मुखरोग निदानशास्त्र	प्राध्यापक	डॉ. अशिता कळसकर	8550928585 kalaskarashita@gmail.com
3.	दंतशल्यशास्त्र	प्राध्यापक	डॉ. मंजुषा वऱ्हाडपांडे	9822087369 manjushawarhadpande@gmail.com
4.	दंतविकृतिशास्त्र	प्राध्यापक	डॉ. सुचित्रा गोसावी	9766233335 gosavisr@gmail.com
5.	दंतपरिवेष्टन	प्राध्यापक	डॉ. मंगेश फडनाईक	9422203650 drmbphadnaik@gmail.com
6.	कृत्रिमदंतशास्त्र	प्राध्यापक	डॉ. अरुण खळीकर	9422201961 drkhalikar@yahoo.com
7.	दंतव्यंगोपचार	प्राध्यापक	डॉ. वसुंधरा भड	8668908230 wasundharabhad@gmail.com
8.	बालदंतरोगशास्त्र	प्राध्यापक	डॉ. रितेश कळसकर	8550938585 ashitaradio@rediffmail.com
9.	सामाजिक दंतशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. सचिन खत्री	7057696436 khattrisachin1987@gmail.com

**शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथील सहयोगी प्राध्यापक यांची
संपर्क यादी**

अ. क्र.	विभाग	पदनाम	कार्यरत असलेल्या अध्यापकांचे नाव	भ्रमणध्वनी क्रमांक व ईमेल आयडी
1	2	3	4	5
1.	मुखशल्यचिकित्साशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. वर्षा मानेकर	8610485660 varshasuresh94@gmail.com
			डॉ. श्वेता कांबळे	9923928660 shweta.sunrise@gmail.com
2.	मुखरोगनिदान व क्ष-किरण	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. अमित पराते	9370998219 amit_parate11@rediffmail.com
3.	दंतशल्यशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. सुलभा रडके	9823262628 sulabharadke@gmail.com
			डॉ. दर्शन दक्षिणदास	9823286490 ddakshindas22@gmail.com
			डॉ. साधना रैना	9423685967 drsadhanaraina@gmail.com
4.	दंतविकृतिशास्त्र व अणुजीवशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	-----	-----
5.	दंतपरिवेष्टनशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. वैभव कारेमोरे	9011098882 drperiodon@gmail.com
			डॉ. विवेक ठोंबरे	9860478817 drvivekthombre@gmail.com
6.	कृत्रिमदंतशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. सत्यम वानखेडे	9423421428 drsvw@yahoo.co.in
			डॉ. सुर्यकांत देवगडे	9907348038 dr_deogade@yahoo.co.in
7.	दंतव्यंगोपचारशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. संतोष चव्हाण	98236305486 drsjchavan@gmail.com
			डॉ. ज्योती मनचंदा	9423188175 drjyotimadaan@yahoo.com
8.	बालदंतरोगशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. नुपूर निनावे	9923765602 nupurgovind@gmail.com
			डॉ. राकेश बहादुरे	8329998328@mdsrakesh_pedo@yahoo.co.in
9.	सामाजिक दंतशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. सचिन खत्री	7057696436 khtrisachin1987@gmail.com
10.	बधिरकरणशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक	डॉ. संजय बुले	9657250781 sanjay.bule@rediffmail.com

**शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथील सहाय्यक प्राध्यापक यांची
संपर्क यादी**

अ. क्र.	विभाग	पदनाम	कार्यरत असलेले सहाय्यक प्राध्यापक	भ्रमणध्वनी क्रमांक व ईमेल आयडी
1	2	3	4	5
1.	मुखशल्यचिकित्साशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. सुरेंद्र डावरे	9860207478 surendra.daware@gmail.com
			डॉ. अर्चना देशपांडे	9421807088 deshpande.archana111@gmail.com
			डॉ. वंदना गडवे	9850489677 vgadve011@gmail.com
2.	मुखरोगनिदान व क्ष-किरण	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. शैलेश गोंडीवकर	9604121273 shailesh_gondivkar@yahoo.com
			डॉ. पवन मोटघरे	9822710845 pawan_shivram1@yahoo.com
			डॉ. श्वेता गंगोत्री	8788211082 shwetaganotri@yahoo.com
3.	दंतशल्यशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. ज्योती वानखेडे	9552981779 drjyoti44@yahoo.co.in
			डॉ. योगेश राठोड	9822926887 docyogेशr@gmail.com
			डॉ. शुभा हेगडे	9011551200 shubhatawani@gmail.com
4.	दंतविकृतिशास्त्र व अणुजीवशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	----	----
5.	दंतपरिवेष्टनशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. पल्लवी मेश्राम/सोनपिंपळे	9766390385 drpallavimeshram@yahoo.co.in
			डॉ. कल्पक पीटर	9823913330 kalpakpeter@yahoo.com
			डॉ. ज्योती वहाणे	9177140755 jyotikhade57@gmail.com
6.	कृत्रिमदंतशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. योगेश इंगोले	9960568700 dr.ysingole@gmail.com
			डॉ. शुभांगी मेश्राम/वटे	9850960644 shubhangiivate@gmail.com
			डॉ. पराग भोयर	9822362313

				dr_prgb@yahoo.com
			डॉ. वैभव कांबळे	9561381468 vaibhavk056@gmail.com
			डॉ. सुशांत पाटील	9673266786 sush9s@rediffmail.com
7.	दंतव्यंगोपचारशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	----	----
8.	बालदंतरोगशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. सुरेंद्र बाहेटवार	9158581966 drsurendra.bahetwar@yahoo.com
9.	सामाजिक दंतशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	---	----
10.	बधिरिकरणशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक	डॉ. पल्लवी द. मेश्राम	9423491876 drpallavimeshram@gmail.com

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथील दंतशल्यचिकित्सकांची
संपर्क यादी

अ. क्र.	पदनाम	कार्यरत दंतशल्यचिकित्सक	भ्रमणध्वनी क्रमांक व ईमेल आयडी
1.	दंतशल्यचिकित्सक	डॉ. दमयंती वल्के	9326047963 wadamyanti17@gmail.com
2.	दंतशल्यचिकित्सक	डॉ. वैशाली सार्वे	7757968570 vaishalithakre480@gmail.com
3.	दंतशल्यचिकित्सक	डॉ. प्रकाश बंडीवार	9420192413 prakbandiwar@gmail.com
4.	दंतशल्यचिकित्सक	डॉ. अनिल ढगे	7387563243 anilsukh07@gmail.com
5.	दंतशल्यचिकित्सक	डॉ. महेश सानप	9850074479 drmaheshsanap99@gmail.com
7.	दंतशल्यचिकित्सक	डॉ. रश्मि डोंगरवार	9860814910 drrashmipipare@gmail.com

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथील प्रशासकीय अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची
संपर्क यादी

अ. क्र.	पदनाम	कार्यरत अधिकारी/कर्मचाऱ्यांचे नाव	भ्रमणध्वनी क्रमांक
1.	प्रशासकीय अधिकारी	श्रीमती नंदिनी न्यालेवार	9923550552
2.	कार्यालयीन अधीक्षक	श्री. अनिल निमसरकर	9881409649
3.	लघुटंकलेखक		
4.	वरिष्ठ सहाय्यक	श्रीमती अनिता भांडारवार	9764805886
5.	वरिष्ठ लिपीक	कु. नालंदा मेश्राम	9822697844
6.	वरिष्ठ लिपीक	श्री. पियुष वंजारी	9890029199
7.	वरिष्ठ लिपीक	श्री. रोहित राऊत	9130877116
8.	वरिष्ठ लिपीक	श्रीमती लक्ष्मी गेडाम	8380884327
9.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. प्रदिप दलाल	9403590332
10.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. दर्पण राठोड	8484052755
11.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. प्रशांत वाघमारे	9096596484
12.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. सागर देशकर	7972231695
13.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. सिद्धार्थ सोमकुंवर	9579799849
14.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. प्रकाश चंदेल	7350299214
15.	कनिष्ठ लिपीक	श्रीमती रुपाली चंदनकर	9284411428
16.	कनिष्ठ लिपीक	श्री. लक्ष्मण काजळे	7745854392

परिशिष्ट 'ड'
शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर
दिनांक रोजी मंजूर पदे, भरलेली पदे व रिक्त पदांची पद निहाय सद्यस्थिती.

गट-अ

गटअ-	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
	31	25	6

गट-अ

अ.क्र.	पदाचे नाव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
1	<u>अधिष्ठाता</u>	1	1	0
2	<u>प्राध्यापक</u>	9	7	2
3	<u>सहयोगी प्राध्यापक</u>	21	17	4
	<u>एकुण पदे</u>	31	25	6

गट-ब

गट-ब	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
	41	26	10

गट-ब

अ.क्र.	पदाचे नाव	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
1	सहाय्यक प्राध्यापक	30	20	5
2	दंतशल्यचिकित्सक	10	6	4
3	प्रशासकीय अधिकारी	1	0	1
	<u>एकुण पदे</u>	41	26	10

अ.क्र	पदाचे नाव	मंजुर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
1	कार्यालयीन अधीक्षक	1	1	0
2	वरिष्ठ सहाय्यक	1	1	0
3	वरिष्ठ लिपीक	5	4	1
4	कनिष्ठ लिपीक	12	8	4
5	अधिपरिचारिका	5	3	2
6	प्रयोगशाळातंत्रज्ञ	2	2	0
7	प्रयोगशाळा सहाय्यक	1	1	0
8	दंततंत्रज्ञ	4	3	1
9	क्ष-किरण तंत्रज्ञ	1	1	0
10	सहाय्यक दंततंत्रज्ञ	1	1	0
11	ग्रंथपाल	1	1	0
12	कलाकार-नि-छायाचित्रकार	1	1	0
13	विद्युतपर्यवेक्षक	1	0	1
14	विद्युतनियांत्रिक	1	0	0
15	नळकारागीर	1	1	0
16	दंतआरोग्यक	12	7	5
17	लघुटंकलेखक	1	0	1
18	ट्युटर	1	1	0
	एकुण पदे	52	36	15

परिशिष्ट ' इ

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथे सन २०२२ ' २०२३या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर निधीची माहिती (योजनेतर)

(हजारात)

उद्दिष्ट	मंजूर अनुदान ' सन ' २०२२-२३
(०१) वेतन	187224
(०२) मजुरी	0
(०३) अतिकालीन भता	24
(०६) दुरध्वनी, वीज व पाणी	330
(१०) कंत्राटी सेवा	15643
(११) देशांतर्गत प्रवासखर्च	316
(१३) कार्यालयीन खर्च	2254
(१४) भाडेपट्टी व कर	1285
(१६) प्रकाशने	-
(१७) संगणक खर्च	98
(१९) आहार खर्च	-
(२१) सामुग्री व पुरवठा	4500
(२४) पेट्रोल तेल व वंगण	192
(२६) जाहीराती व प्रसिद्धी	48
(२७) लहान बांधकामे	128
(२८) व्यवसायिक व विशेष सेवा	500
(३१) सहाय्यक अनुदाने (वेतनस्तर)	-
(३४) शिष्यवृत्ती व विद्यावेतन	39012
(३६) सहाय्यक अनुदाने (वेतन)	-
(५०) इतर खर्च	-
(५१) मोटर वाहने	31
(५२) यंत्रसामुग्री व साधन सामुग्री	550
(७२) यंत्रसामुग्री व साधन सामुग्री परिरक्षण	375
एकूण	252510

मागणी क्रमांक एस ' १
 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२
 अर्थसंकल्पीय वर्ष '
 ०१ ' नागरी आरोग्य सेवा, विषमचिकित्सा
 ११० ' रुग्णालये व दवाखाने
 ०३ ' वैद्यक महाविद्यालये

	उद्दिष्ट	मंजुर अनुदान
उपशिर्ष :- (०३) (०३) शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय नागपूर २२१० २३५४		
1	वेतन	187224
3	अति भत्ता	24
6	वीज, पाणी, दुरध्वनी	330
10	कंत्राटी सेवा	15643
11	प्रवासखर्च	316
13	कार्यालयीन खर्च	2254
14	भाडेपट्टी व कर	1285
17	संगणक खर्च	98
21	सामुग्री व पुरवठा	4500
24	पेट्रोल तेल वंगण	192
26	जाहीरात व प्रसिद्धी	48
27	लहान बांधकामे	128
28	व्य. व. वि. सेवा	500
34	शिष्यवृत्ती विद्यावेतन	39012
51	मोटार वाहने	31
52	यंत्र सामुग्री व साधन सामुग्री	550
72	यंत्र सामुग्री व दुरुस्ती व परिरक्षण	375
	एकुण	252510

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर या संस्थेची वर्ग- १ ते ४ या संवर्गातील मंजूर, भरलेली व रिक्त पदांची दिनांक 30/04/2022 पर्यंतची अद्यावत माहिती खालील प्रमाणे सादर करण्यात येत आहे.

अ. क्र.	पदनाम	मंजूर	भरलेली	रिक्त
	वर्ग-0१ (राजपत्रीत)			
01	अधिष्ठाता	01	01	00
02	प्राध्यापक	09	05	04
03	सहयोगी प्राध्यापक	21	16	05
		31	22	09
	वर्ग- २ (राजपत्रीत)			
04	सहाय्यक प्राध्यापक	30	20	10
05	दंतशल्य चिकित्सक	10	06	04
06	प्रशासकीय अधिकारी	01	00	01
		41	26	15
	एकूण वर्ग -३ (लिपीकवर्गीय)			
07	कार्यालयीन अधिक्षक	01	01	00
08	वरिष्ठ सहाय्यक	01	01	00
09	वरिष्ठ लिपीक	05	04	01
10	कनिष्ठ लिपीक	12	08	04
		19	14	05
	एकूण वर्ग-३ तांत्रिक			
11	अधिपरीचारीका	05	03	02
12	प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ	02	02	00
13	प्रयोगशाळा सहाय्यक	01	01	00
14	दंततंत्रज्ञ	04	03	01
15	क्ष - किरणतंत्रज्ञ	01	01	00
16	सहाय्यक दंततंत्रज्ञ	01	01	00
17	ग्रंथपाल	01	01	00
18	चित्रकार -नि -छायाचित्रकार	01	01	00
19	विद्युतपर्यवेक्षक	01	00	01
20	विद्युत -नि - यांत्रिक	01	00	01
21	नळकारागीर	01	01	00
22	दंतआरोग्यक	12	07	05
23	लघुटंकलेखक	01	00	01
24	ट्यूटर	01	00	01
25	चिकित्सालयीन सहाय्यक	08	08	00
	एकूण पदे	41	29	12
	एकूण वर्ग -४			

26	सफाईगार	14	12	02
27	शल्यक्रियागृह सहाय्यक	02	00	02
28	प्रयोगशाळा परिचर	03	01	02
29	मुकादम	01	00	01
30	नाईक	01	00	01
31	उद्वाहनचालक	01	00	01
32	चौकीदार	06	01	05
33	शिपाई	05	03	02
34	प्रयोगशाळा सेवक	21	13	08
35	सेविका	01	01	00
36	फर्स	02	00	02
37	गॅसपरिचर	01	01	00
	एकूण पदे	58	32	26

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर.

नागरिकांची सनद

शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर ही भारतातील अनेक नामवंत वैद्यकीय शिक्षण संस्था पैकी एक आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेपासून आजतागायत या पुरोगामी राज्याने यशाची अनेक शिखरे पादाक्रांत केली. वैद्यकीय तत्परतेमध्ये महाराष्ट्र शासनाच्या अधीन असलेल्या सर्व वैद्यकीय रुग्णालय व दंत रुग्णालयांनी मोलाची सेवा प्रदान केली आहे. शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय ही विदर्भातील एकमेव अशी संस्था आहे जी विदर्भातच नव्हे तर मध्यभारतात सुद्धा सन 1968 पासून अत्याधुनिक दंतसेवा प्रदान करित आहे. गेल्या काही वर्षात नागपूर हे शैक्षणिक व औद्योगिकरण केंद्र म्हणून नावारुपास आले आहे. अशा ऐतिहासिक लौकिक पावलेल्या या नागपूर नगरीत आषाढ कृष्ण ४ शके 1890 म्हणजेच 13 जुलै 1968 रोजी तत्कालीन आरोग्य व अवकाफ मंत्री डॉ. रफिक झकेरिया यांच्या शुभहस्ते या संस्थेची स्थापना झाली.

ही संस्था त्या काळापासूनच दंत वैद्यकीय शिक्षण क्षेत्रात उच्च दर्जा राखत विद्यार्थ्यांना सखोल ज्ञान व प्रशिक्षण देण्यात अग्रेसर आहे. येथील पदवीपूर्व (BDS) विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेत ३० वरून सद्यास्थितीत ६३ जागांची व पदव्युत्तर (MDS) प्रवेश क्षमतेत ८ वरून २३ जागांची वाढ झाली आहे. ह्या मध्ये दंत महाविद्यालयाला राज्यातील, अखिल भारतीय व GOI नामनिर्देशित गुणवंत विद्यार्थी प्रथम प्राधान्य देतात. तसेच PhD व फेलोशीप अभ्यासक्रमांचाही लाभ विद्यार्थी घेत आहेत. विद्यार्थ्यांमध्ये शैक्षणिक कार्यक्रमांबरोबरच सांस्कृतिक मुल्ये, संशोधन वृत्ती व मानवीय मूल्ये यांची जपणूक यावर भर दिला जातो.

या संस्थेत दररोज किमान १००० रुग्णांना आधुनिक उपचारांचा लाभ होत आहे. या संस्थेला महाराष्ट्र शासन, विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ, जिल्हा वार्षिक योजना यांनी वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शन व निधीमुळे अत्याधुनिक तंत्रज्ञानांनी युक्त उपचार प्रणाली रुग्णांना उपलब्ध आहे. या संस्थेत रुग्णांवर विविध विभागांद्वारे सर्व प्रकारच्या दंत समस्यांचे सर्वतोपरी निराकरण करण्यात येते. नजिकच्या भविष्यात अतिविशेषोपचार सेवा केंद्र कार्यान्वित करण्यात येणार असून ह्याचाही लाभ रुग्णांना होणार आहे. पारंपारिक ते अत्याधुनिक उपचार पद्धती, आधुनिक संशोधन प्रकल्प, निर्जंतुकीकरणाचे काटेकोर पालन व समग्र दृष्टिकोन ही या संस्थेची रुग्णसेवा प्रदान करण्याच्या कार्यप्रणालीची ठळक वैशिष्ट्ये आहेत. त्यायोगे मौखिक आरोग्याचा दर्जा उंचावण्यासाठी सर्व विभाग सातत्याने झटत आहेत.

याच अनुषंगाने संस्थेने तंबाखू विरोधी उपक्रमात सिंहाचा वाटा उचललेला आहे. सन 1997 पासून अविरतपणे सर्व अध्यापक वृंद आणि विद्यार्थी यांनी अधिष्ठातांच्या मार्गदर्शनाखाली अनेक जनजागृती शिबीरे, राज्यस्तरीय चर्चासत्रे व प्रशिक्षणाद्वारे मोलाचे कार्य केले व तंबाखू विरोधी मोहीम राबविली. याचीच फलश्रुती म्हणून महाराष्ट्र शासनाच्या गुटखा व पानमसाला बंदी अधिनियमात शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूरचा प्रामुख्याने उल्लेख करण्यात आला आहे.

शासनाच्या रुग्णसेवा दारोदारी हे अभियान राबविण्याच्या दृष्टिने या संस्थेमार्फत अत्याधुनिक व सर्व सोयी सुविधायुक्त दंतचिकित्सा वाहनांच्या माध्यमातून अतिदुर्गम आदिवासी भाग ----- गडचिरोली, नंदूरबार, मेळघाट,

चंद्रपूर, गोंदिया इत्यादी भागात जनजागृती, दंतचिकित्सा व प्राथमिक उपचार दिले जात आहेत. आजमितीस 1092 दंत शिबीरांचे आयोजन झाले आहे व त्यात 91,222 लाभार्थ्यांचा समावेश आहे.

ही संस्था विविध शैक्षणिक, संशोधनात्मक, क्रिडा सांस्कृतिक व सामाजिक उपक्रमांद्वारे मूल्यांची जपणूक करण्यात तसेच संस्थेचे ब्रीदवाक्य **SERVICE TO HUMANITY** ...अमलात आणण्यात निरंतर प्रयत्नशील आहे.